

DE VASTSTELLINGSOVEREENKOMST

DE VASTSTELLINGSOVEREENKOMST

Een toepassing op verzekeringen

Nick PORTUGAELS

intersentia

Antwerpen – Cambridge

De vaststellingsovereenkomst. Een toepassing op verzekeringen
Nick Portugaels

© 2018 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

Coverafbeelding: Mark Airs - Alamy Stock Photo

ISBN 978-94-000-0971-4
D/2018/7849/114
NUR 822

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

“dans un pays où la justice transige, il n’y a pas d’ordre social”¹

¹ J.-L. HALPÉRIN, “L’indépendance des tribunaux: un vain mot pour Napoléon?” in T. LENTZ (ed.), *Napoléon et le droit*, Parijs, CNRS Éditions, 2017, (143) 151.

VOORWOORD

Dit boek is de handelseditie van het proefschrift waarmee Nick Portugaels op 4 juli 2018 aan de Universiteit Antwerpen de graad van doctor in de rechten verwierf.

Het is het voorlopige sluitstuk van een mooi academisch parcours, dat reeds startte in de masteropleiding rechten. Nick werd tijdens de twee laatste jaren van zijn opleiding aspirant-onderzoeker, een statuut dat erop gericht is de beste studenten reeds te laten proeven van het academische leven. Dit werd een succes, nu Nick reeds tijdens zijn studies laureaat werd van de ‘*Jura Falconis Prijs 2012-2013*’ ter bekroning van zijn masterthesis, alsook laureaat ‘*Prijs Professor William Lambrechts 2012*’. Nick studeerde af met grote onderscheiding en verwierf naast het reguliere masterdiploma rechten tevens een European Master in Comparative, International and European Law. Na een kort verblijf aan de Leuvense rechtsfaculteit keerde Nick terug naar zijn alma mater. Op 1 oktober 2014 werd Nick aangesteld als vorser op de Leerstoel Aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht (Allic)¹ die wij hebben opgericht. Hiermee willen wij de sponsors² van deze leerstoel oprecht danken voor hun financiële steun die onontbeerlijk was.

De keuze voor het doctoraatsonderwerp lag voor de hand. De interesse voor en het geloof in buitengerechtelijke geschillenregeling zijn bij Nick zo groot, dat het proefschrift eigenlijk over niets ander kon gaan. De keuze voor dit onderwerp is een schot in de roos. In een veranderende samenleving worden geschillen steeds meer buiten de rechtbank geregeld. De wetgevende aandacht hiervoor neemt terecht toe. Voorts is dit doctoraat uniek, door de toepassing op het verzekeringsrecht, het domein bij uitstek waar talrijke geschillen buitengerechtelijk worden beslecht. De rechtsvergelijkende component geeft het boek een meerwaarde, waarbij Nick de vruchten kon plukken van een onderzoeksverblijf aan de befaamde Columbia University in New York.

¹ www.allic.be.

² KBC; Precura; Ethias; Omega Law; Lydian; GSJ-advocaten; Protect; Schuermans Advocaten en AON.

In het verlengde van zijn studies, toonde Nick ook tijdens zijn doctoraatsjaren aan een prijzenbeest te zijn. In 2016-17 was hij Laureaat ‘*Subsidie Omkadering Jonge Onderzoekers*’, uitgereikt door de Antwerp Doctoral School, nadat hij reeds in 2015 de ‘*Aanmoedigingsbeurs voor Jonge Vorsers 2015*’ aan de Universiteit Antwerpen wegkaapte.

De doctoraatswerkzaamheden stonden voorts niet in de weg dat Nick bijzonder productief was. Hij schreef een 60-tal andere publicaties, waaronder bijdragen in het Handboek Verzekeringsrecht en talrijke andere bijdragen in het domein van het verbintenissenrecht en de alternatieve geschillenbeslechting. Dit boek wordt bovendien gepubliceerd in de ICAV-reeks, de reeks van het Interuniversitair Centrum voor Aansprakelijkheids- en Verzekeringsrecht, dat de professoren aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht van de Vlaamse rechtsfaculteiten bundelt.

Hopelijk zal dit boek de toekomst krijgen die het verdient: een standaardwerk over buitengerechtelijke geschillenregeling, dat naast de bijzondere relevantie voor de verzekeringssector, ook bijzonder interessante zienswijzen oplevert voor andere rechtsdomeinen. Het doet ons plezier dat de wetenschappelijke honger van Nick nog lang niet gestild is en dat hij, naast zijn balieactiviteiten, nog wetenschappelijk actief zal blijven. Wij wensen hem daarbij alle succes!

Thierry Vansweevelt
Gewoon Hoogleraar Universiteit Antwerpen

Britt Weyts
Hoogleraar Universiteit Antwerpen

DANKWOORD

Dit boek is de handelseditie van het doctoraat op proefschrift dat ik op 4 juli 2018 openbaar verdedigd heb aan de Universiteit Antwerpen. Nu dit hoofdstuk wordt gesloten, past een woord van dank. Sommigen omschrijven de totstandkoming van een proefschrift als een zeer eenzame bezigheid. Bij het schrijven van dit dankwoord heb ik beseft dat het doctoraat weliswaar vele gevoelens losmaakt, maar dat eenzaamheid daar niet bij hoort.

Eerst en vooral verdienen de promotoren, professor Britt Weyts en professor Thierry Vansweevelt, een bijzonder woord van dank. De wortels van dit doctoraat werden gelegd in 2011, toen ik professor Weyts leerde kennen in het kader van mijn meesterproef. Als lid van een familie die voornamelijk uit verzekeringsmakelaars bestaat, voelde het als een natuurlijke keuze aan om een thema in het verzekeringsrecht te onderzoeken. Dankzij professor Weyts werd mijn interesse in het boeiende verzekeringsrecht ook vanuit academisch oogpunt aangewakkerd.

Tijdens talrijke overlegmomenten leerde ik mijn promotoren kennen als zeer betrokken promotoren. Zij moedigden me steeds aan om kritisch te zijn. Ik wens hen van harte te danken voor de steun tijdens het doctoraatstraject, de talrijke kansen om te publiceren, mijn onderzoeksverblijf aan Columbia University in New York mogelijk te maken, maar ook en vooral voor de menselijke aanpak. De deur staat altijd open, om te praten over de grote en kleine dingen des levens.

Ook professor Beatrix Vanlerberghe en professor Caroline Van Schoubroeck wens ik te bedanken om steeds nauw betrokken te zijn bij de organische groei van het proefschrift en om vanuit hun eigen expertise regelmatig feedback te geven. Uiteraard ook dank aan professor Ignace Claeys en professor Patrick Wéry om deel te willen uitmaken van mijn jury in een laatste fase. Hun aller inbreng kwam de kwaliteit van het onderzoek en het boek ten goede.

Wetenschappelijk onderzoek draait (helaas) vaak om financiering. Voor dit onderzoek werd deze financiering geleverd door de sponsoren van de Leerstoel Aansprakelijkheids- en Verzekeringsrecht, 'ALLIC'.

Ik dank ook mevrouw Pascale Van Houtte en uitgeverij Intersentia, voor de interesse in het uitgeven van dit boek en de aangename samenwerking de afgelopen jaren.

Een zeer grote dankbaarheid gaat uit naar de Faculteit Rechten van de Universiteit Antwerpen. Van bij de start van het doctoraatstraject werd ik opgeno-

men in de Onderzoeksgroep 'Persoon en Vermogen'. Hier werden mijn teamleden meer vriend dan collega. Ook mijn Leuvense collega's waren steeds nauw betrokken bij dit traject. In het bijzonder wens ik ook professor Eric Dirix te bedanken.

Niet enkel de professionele omgeving is betrokken bij het schrijven van een doctoraat. Familie en vrienden waren nooit veraf. Een opsomming van hun bijdrage in dit traject zou manifest tekortdoen aan hun inbreng.

Nick Portugaels
Boom, september 2018

INHOUD

<i>Voorwoord</i>	vii
<i>Dankwoord</i>	ix
INLEIDEND DEEL	1
Hoofdstuk I	
Probleemstelling	3
Afdeling 1. Context	3
Afdeling 2. Doelstelling	9
Hoofdstuk II	
Afbakening	11
Afdeling 1. Verzekeringsrecht	11
Onderafdeling 1. Bronnen van ADR	11
§ 1. Wettelijke verankering	13
§ 2. Niet-verzekeringsrechtelijke wetgeving	14
§ 3. Zelfregulering in de verzekeringssector	14
A. Gedragscode	15
B. Conventies	18
Onderafdeling 2. Vergoedingsgerechtigde	20
§ 1. Verhoudingen	20
§ 2. Consument	22
A. Bescherming bij ADR	22
B. Graad van ongelijkheid	24
1. Invulling	24
2. Mogelijke nadelen van ADR	26
Afdeling 2. Conventionele oplossing voor conflict	28

Hoofdstuk III	
Onderzoeksopzet	33
Afdeling 1. Onderzoeksvragen	33
Afdeling 2. Methodologie	35
Onderafdeling 1. Functioneel rechtsvergelijkend	35
§ 1. Civil law	35
§ 2. Common law	36
§ 3. Europees recht	38
§ 4. Typologisch	39
Onderafdeling 2. Evaluatief en normatief	39
 DEEL II	
CONCEPTUELE ANALYSE VAN DE VASTSTELLINGSOVEREENKOMST	41
 Hoofdstuk I	
Vaststellingsovereenkomst	45
Afdeling 1. Functionele definitie	45
Afdeling 2. ‘Vaststelling’ als centrale notie	48
 Hoofdstuk II	
Partijen nemen de beslissing gezamenlijk	51
Afdeling 1. Rechtsvergelijkende duiding	51
Onderafdeling 1. Bijzondere regels versus gemeen verbintenissenrecht .	51
Onderafdeling 2. Dualisme versus monisme	54
Afdeling 2. Onbenoemde overeenkomst	55
Afdeling 3. Dading	56
Onderafdeling 1. Toepassingsvoorwaarden	56
§ 1. Uit de wet	57
A. Wil	57
B. Geschil	57
C. Geschrift	59
§ 2. Toegevoegd door rechtspraak en rechtsleer: wederzijdse toegevingen	60
Onderafdeling 2. Rechtsgevolgen	60
Afdeling 4. Akkoord over het herstel van collectieve schade	61
Onderafdeling 1. Amerikaanse inspiratie	61
Onderafdeling 2. Toepassingsgebied	63
Onderafdeling 3. Procedure	65

Afdeling 5. Aangenomen waarde bij zaakverzekeringen	66
Afdeling 6. Tussenbesluit	66
Hoofdstuk III	
Derde neemt de beslissing	69
Afdeling 1. Inleiding	69
Onderafdeling 1. Procesrechtelijke varianten	69
Onderafdeling 2. Contractenrechtelijke varianten	70
Afdeling 2. Bindende derdenbeslissing	71
Onderafdeling 1. Gebruik	72
§ 1. Toepassingen	74
§ 2. Bindende derdenbeslissing als ADR	77
Onderafdeling 2. Juridische verhoudingen	81
§ 1. Onbenoemde overeenkomst tussen partijen bij conflict: naar de kwalificatie van vaststellingsovereenkomst	81
§ 2. Overeenkomst met derde	85
A. Dienstenovereenkomst	85
B. Derde	89
1. Aanduiding	89
2. ADR-entiteiten	93
C. <i>Intuitu personae</i> en <i>intuitu firmae</i>	96
Onderafdeling 3. Aanverwante rechtsfiguren	101
§ 1. Expertise	101
§ 2. Bemiddeling	103
A. Toepassing	107
B. Rechtsgevolgen	108
§ 3. Ombudsdienst	110
A. Consumentenombudsdienst	111
B. Ombudsman van de Verzekeringen	113
§ 4. Arbitrage	114
A. Toepasselijke regelgeving	114
B. Rol in het verzekeringsrecht	117
C. Rechtsgevolgen in vergelijking met bindende derdenbeslissing	121
Afdeling 3. Tussenbesluit	127
Hoofdstuk IV	
Een partij neemt de beslissing	129
Afdeling 1. Grondslag	130
Afdeling 2. Partijbeslissing als ADR?	131

Onderafdeling 1. Na ontstaan conflict	132
Onderafdeling 2. Als onderdeel van verzekeringsovereenkomst	132
Hoofdstuk V	
Besluit	135
Afdeling 1. Verschillende vormen van ADR	135
Afdeling 2. Beantwoording eerste subonderzoeksvraag	137
Afdeling 3. Overgang naar tweede subonderzoeksvraag	139
DEEL III	
TOTSTANDKOMING	141
Hoofdstuk I	
Totstandkoming en bewijs	145
Afdeling 1. Precontractuele fase	146
Onderafdeling 1. Optionele vs. verplichte onderhandeling	146
§ 1. Zelfregulering	149
§ 2. Beschermingswetgeving	149
A. Interne klachtenbehandeling	149
B. WAM	151
C. Rechtsvordering tot collectief herstel	152
§ 3. Erkenning aansprakelijkheid	157
Onderafdeling 2. Vertrouwelijkheid	158
Onderafdeling 3. Beëindigen van onderhandelingen	161
§ 1. Vrijheid om niet te contracteren	161
§ 2. Grenzen aan de vrijheid	162
A. <i>Culpa in contrahendo</i>	163
B. Alternatieve visies	168
C. Contractuele aansprakelijkheid: progressief contracteren	171
D. Belang van het onderscheid	173
Onderafdeling 4. Impact op verjaring	174
§ 1. Bemiddeling	174
§ 2. Onderhandelingen	175
Onderafdeling 5. Tussenbesluit	176
Afdeling 2. Contracteren	177
Onderafdeling 1. Aanbod en aanvaarding	177
Onderafdeling 2. Geruisloos contracteren	181
Afdeling 3. Informatieverplichtingen	182

Onderafdeling 1. Opportuniteit vaststellingsovereenkomst: law and economics	182
Onderafdeling 2. Informatieverplichtingen	184
§ 1. Onderzoeks- en mededelingsverplichting	184
§ 2. Gevolgen van informatieproblemen	189
§ 3. Informatieverplichtingen in het verzekeringsrecht	190
A. Verzekeringsovereenkomst	191
B. Vaststellingsovereenkomst	193
Afdeling 4. Totstandkomingsvereiste dading: wederzijdse toegevingen	199
Onderafdeling 1. Wederzijdse toegevingen	199
§ 1. Definitie dading	199
§ 2. Grondslag	203
§ 3. Rechtsgevolgen	207
Onderafdeling 2. Omvang	208
§ 1. Invulling	208
§ 2. Rechterlijke controle	211
A. Initiële aanspraken	212
B. Legitieme aanspraken	212
Afdeling 5. Tijdstip van totstandkoming	213
Afdeling 6. Bewijs	218

Hoofdstuk II

Toestemming	223
Afdeling 1. Dwaling	227
Onderafdeling 1. Inleiding	227
§ 1. Houding van de partijen	228
§ 2. Wettelijk regime dading	229
Onderafdeling 2. Lex generalis	230
§ 1. Begripsbepaling	230
§ 2. Toepassingsvoorwaarden	236
A. Zelfstandigheid van de zaak	238
1. Doorslaggevend element	238
2. Substantiële dwaling	242
B. Verschoonbaarheidsvereiste	245
C. Reeds bestaan op het moment van contractsluiting	251
D. Geen contractuele uitsluiting	251
§ 3. Verwantschap met Duitse “Störung der Geschäftsgrundlage”	257
§ 4. Tussenbesluit	258
Onderafdeling 3. <i>Lex specialis</i> dading	259
§ 1. Context en opzet	259

§ 2. Dwaling over objectief recht is uitgesloten (art. 2052, tweede lid BW)	261
A. Grondslagen van de uitsluiting van rechtsdwaling als nietigheidsgrond	264
B. Pleidooi voor aanpassing wetgeving dading	268
1. Moeilijk onderscheid tussen feit en recht	268
a. “Juridisch geschil”: laagdrempelig criterium	268
b. Artificieel onderscheid tussen feit en recht	269
c. Dading over louter feitelijke elementen in het fiscaal recht	272
i. Probleemstelling	273
ii. ‘Oplossing’	274
2. Billijkheidsmotieven	276
§ 3. Dwaling in de persoon of over het voorwerp van het geschil (art. 2053 BW)	279
A. Dwaling in de persoon	279
B. Dwaling over het voorwerp van het geschil	281
§ 4. Tussenbesluit: naar een andere invulling van het toetsingscriterium	285
Afdeling 2. Bedrog	288
Onderafdeling 1. Begripsbepaling	288
Onderafdeling 2. Toepassingsvoorwaarden	290
§ 1. Algemeen	290
§ 2. Informatie	293
Onderafdeling 3. Herhaling in bijzondere wetgeving	295
Onderafdeling 4. Tussenbesluit	297
Afdeling 3. Geweld	297
Onderafdeling 1. Begripsbepaling	298
Onderafdeling 2. Toepassingsvoorwaarden	298
Afdeling 4. Tussenbesluit	302
Hoofdstuk III	
Bekwaamheid en bevoegdheid	305
Afdeling 1. Bekwaamheid	305
Afdeling 2. Bevoegdheid	308
Onderafdeling 1. Lastgeving	309
Onderafdeling 2. Verzekeraar	310
Onderafdeling 3. Verzekeringstussenpersoon	312
§ 1. Inleiding	312
§ 2. Tussenpersonen	312

A.	Verzekeringsmakelaar	313
B.	Verzekeringsagent	314
C.	Andere vormen	315
§ 3.	Verbintenissen	315
A.	Juridische verhoudingen	315
B.	Aansprakelijkheid	319
Afdeling 3.	Aansprakelijkheidsverzekering	323
Onderafdeling 1.	Driehoeksverhouding	323
Onderafdeling 2.	Leiding van het geschil	324
§ 1.	Principe	324
§ 2.	Kenmerken	327
A.	Verplichtingen voor de verzekerde om leiding mogelijk te maken	327
B.	Plicht en recht van de aansprakelijkheidsverzekeraar .	334
§ 3.	Beperkingen	336
A.	Burgerrechtelijke belangen	336
B.	Samenvallende belangen	337
1.	Principe	337
2.	Meningsverschil over opportuniteit vaststellingsovereenkomst	341
C.	Gevolgen van niet-samenvallende belangen	343
§ 4.	Gevolgen van de vaststellingsovereenkomst in de driehoeksrelatie	347
A.	Vaststellingsovereenkomst tussen verzekeraar en benadeelde	347
B.	Vaststellingsovereenkomst tussen verzekerde en benadeelde	348
Onderafdeling 3.	Eigen recht van de benadeelde	350
§ 1.	Principe	350
§ 2.	Omvang en regresrecht	353
A.	Verplichte en niet-verplichte verzekeringen	353
B.	Regresrecht van de aansprakelijkheidsverzekeraar ...	355
C.	Vaststellingsovereenkomst	356
Afdeling 4.	Rechtsbijstandverzekering	357
Onderafdeling 1.	Voorkeur voor ADR	357
Onderafdeling 2.	Vaststellingsovereenkomst bij rechtsbijstandverzekering	359
§ 1.	Rechtsbijstandverzekering	359
§ 2.	Geen eigen recht van de rechtsbijstandverzekeraar	363
§ 3.	Objectiviteitsclausule	364

Hoofdstuk IV

Oorzaak..... 367

Afdeling 1. Waarom van een verbintenis 367

Onderafdeling 1. Invulling 369

§ 1. Oplossen conflict 369

§ 2. Ruime opvatting..... 370

Onderafdeling 2. Toetsingstijdstip..... 378

Afdeling 2. *Lex specialis* dading 379

DEEL IV

RECHTSGEVOLGEN 381

Hoofdstuk I

Contractuele afstand van het recht op toegang tot een rechter 387

Afdeling 1. Voorwaarden voor afstand..... 387

Afdeling 2. Geheimhoudingsverbintenis 393

Afdeling 3. “Dading heeft kracht van gewijsde in hoogste aanleg”..... 396

Onderafdeling 1. Inleiding 396

Onderafdeling 2. Kracht van gewijsde 398

§ 1. Begripsbepaling en rechtsgevolgen 399

§ 2. “In hoogste aanleg” 400

§ 3. Dading heeft geen kracht van gewijsde in hoogste aanleg ... 400

Onderafdeling 3. Gezag van gewijsde 403

§ 1. Begripsbepaling 404

§ 2. Rechtsgevolgen..... 405

§ 3. Bindende werking 408

§ 4. Exceptie van dading..... 410

Onderafdeling 4. Tussenbesluit 416

Hoofdstuk II

Partijen nemen de beslissing gezamenlijk..... 419

Afdeling 1. Benadeling 419

Onderafdeling 1. Begripsbepaling..... 419

Onderafdeling 2. Wettelijke toepassingen 422

§ 1. Akkoord tot collectief herstel..... 422

§ 2. Dading..... 424

§ 3. WAM 429

Onderafdeling 3. Tussenbesluit 430

Afdeling 2. Gekwalificeerde benadeling 431

Onderafdeling 1. Begripsbepaling	431
Onderafdeling 2. Grondslag en sanctie	435
Afdeling 3. Imprevisie	437
Afdeling 4. Dwingend recht <i>sensu lato</i>	440
Onderafdeling 1. Inleiding	440
Onderafdeling 2. Artikel 7:902 NBW	445
§ 1. Inleiding	445
§ 2. Toepassingsgebied	447
Onderafdeling 3. Impact van het indemnitaïr beginsel	449
§ 1. Openbare orde	449
§ 2. Indemnitaïr beginsel in het verzekeringsrecht	452
A. Probleemstelling	452
B. Principe en gevolgen	454
C. Toepassingsgebied	461
D. Bedenkingen bij de juridische aard	466
E. Rechterlijke controle	468
Hoofdstuk III	
Derde neemt de beslissing	471
Afdeling 1. Inleiding	471
Afdeling 2. Tekortkomingen van de derde	475
Onderafdeling 1. Inspannings- en resultaatsverbintenissen	475
Onderafdeling 2. Rechterlijke controlemogelijkheden	479
§ 1. Totstandkoming overeenkomsten	479
§ 2. Formele partijregels	481
§ 3. Minimumvereisten bij gebrek aan conventionele regeling?	484
A. Inleiding	484
B. Onafhankelijkheid, onpartijdigheid en objectiviteit	488
C. Horen van de partijen	492
D. Motiveren van de beslissing	493
§ 4. Materiële grenzen en inhoudelijke maatstaven	494
§ 5. Inhoud van de beslissing	496
A. “Marginale” rechterlijke controle	497
1. Ontstaan	498
2. Invulling	499
B. Volledige rechterlijke controle	503
1. Afbakening van een partijbeslissing	503
2. Zorgvuldigheidsverplichting voor de derde	504
3. Recht op toegang tot een rechter	510
Onderafdeling 3. Gevolgen	512
Afdeling 3. Tussenbesluit	517

Hoofdstuk IV

Nakoming en einde 519

Afdeling 1. Ontbinding 521
 Onderafdeling 1. Algemeen 522
 Onderafdeling 2. Declaratieve versus constitutieve werking van de
 vaststellingsovereenkomst 526
 Afdeling 2. Opzegging 529

Hoofdstuk V

Interpretatie en kwalificatie 531

Afdeling 1. Inleiding 531
 Afdeling 2. Interpretatieregels 535
 Onderafdeling 1. Gemeenrechtelijke interpretatieregels 536
 § 1. Algemeen 537
 § 2. Bijzondere interpretatieregels 539
 Onderafdeling 2. Artikel 148 Verzekeringwet 2014 542
 § 1. Context 542
 § 2. Kwitantie 545
 A. Kwitantie ter gedeeltelijke of finale afrekening 547
 B. Kwitantie voor saldo van rekening 549
 § 3. Tussenbesluit 552
 Onderafdeling 3. Interpretatieregels dading 556
 § 1. Herhaling algemeen rechtsbeginsel in artikel 2048 BW 557
 § 2. Herhaling artikel 1156 en artikel 1163 BW in artikel 2049
 BW 559
 § 3. Herhaling algemeen beginsel in artikel 2058 BW 561
 Onderafdeling 4. Tussenbesluit 563
 Afdeling 3. Herkwalificatie 565
 Onderafdeling 1. Partijen nemen de beslissing gezamenlijk 565
 § 1. Herkwalificatie in benoemde vaststellingsovereenkomst 565
 § 2. Herkwalificatie in onbenoemde vaststellingsovereenkomst 567
 A. Herkwalificatie 568
 B. Uitzondering in het Franse verzekeringsrecht 569
 Onderafdeling 2. Derde neemt de beslissing 570

DEEL V	
BESLUIT	577
Hoofdstuk I	
Beantwoording subonderzoeksvragen.....	581
Afdeling 1. Eerste subonderzoeksvraag	581
Afdeling 2. Tweede subonderzoeksvraag	583
Afdeling 3. Derde subonderzoeksvraag	586
Hoofdstuk II	
Hoofdonderzoeksvraag	589
Afdeling 1. Beantwoording.....	589
Afdeling 2. Gevolgtrekking uit het antwoord	591
Onderafdeling 1. Pleidooi voor neutralisering <i>lex specialis</i> dading	591
§ 1. Herhalingen van <i>lex generalis</i> in <i>lex specialis</i>	592
§ 2. Afwijkingen van <i>lex generalis</i> in <i>lex specialis</i>	595
A. Artikel 2044 BW: “dit contract moet schriftelijk worden opgemaakt”	595
B. Artikel 2052, eerste lid BW: “dadingen hebben tussen partijen kracht van gewijsde in hoogste aanleg”	596
C. Artikel 2052, tweede lid BW: “men kan er niet tegen opkomen uit hoofde van dwaling omtrent het recht” ..	596
D. Wederzijdse toegevingen.....	597
Onderafdeling 2. Beoordeling andere onderzochte bijzondere vaststellingsovereenkomsten	597
Onderafdeling 3. Voorstel tot nieuw wettelijk kader.....	598
<i>Selectie van rechtspraak</i>	605
<i>Selectie van rechtsleer</i>	623
<i>Trefwoordenregister</i>	673

